

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

05 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Mardari Dumitru, Ghervas Maria, Pitic Mariana și Craiu Nicolae,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015, de către inculpatul

Baxan Vladimir Gheorghe, născut la 28 iunie 1954, originar din r-l Florești, s. Călinești, domiciliat r-l Florești, s. Răuțel.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 26.03.2007 - 18.03.2008;

2. Instanța de apel: 07.10.2009 - 14.04.2010;

12.07.2012 - 20.02.2013;

17.01.2014 - 28.11.2014;

07.07.2015 – 04.11.2015;

3. Instanța de recurs: 12.04.2012 - 12.06.2012;

03.09.2013 - 03.12.2013;

13.02.2015 - 05.05.2015;

19.02.2016 - 05.07.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 18 martie 2008, Baxan Vladimir a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. În motivarea hotărîrii sale instanța de judecată a indicat că, de către organul de urmărire penală i-a fost înaintată învinuirea lui Baxan Vladimir pentru faptul că, deținînd funcția de medic obstetrician - ginecolog la SRL „Incomed”, din mun. Bălți,

str. Hotinului, 37, a încălcat din neglijență metodele de acordare a asistenței medicale în privința pacientei Lupușor Liliana, în următoarele circumstanțe:

La 06 octombrie 2004, la ora 16:40, cet. Lupușor Liliana, a.n. 1975, a fost internată staționar în Centrul Medical „Incomed”, din mun. Bălți, cu diagnosticul: „sterilitate secundară, fără patologii concomitente”.

La 07 octombrie 2004, la ora 08:20, de către medicul obstetrician - ginecolog, Baxan Vladimir, a fost efectuată pacientei Lupușor Liliana laparoscopia chirurgicală adezioliză, salpinogostomie bilaterală. Perioada postoperatorie precoce s-a complicat la pacientă cu sindromul CID acut, cu hemoragie intra-abdominală, urmată de șoc hemoragic, depistate peste 6 ore după intervenția chirurgicală, nefiind efectuată profilaxia pre și inter - operatorie a hipercoagulării.

La ora 16:25, după 6 ore de la intervenția chirurgicală, medicul Baxan Vladimir a primit decizia de relaparoscopie, în cursul căreia nu a fost depistată o sursă de hemoragie, deși, aceasta s-a confirmat. Apariția sindromului CID denotă caracterul lui acut, cu dezvoltare în termeni scurți a fazei de hipocoagulare decompensate, cu consumul considerabil al factorilor de coagulare și a trombocitelor, ce a servit drept cauză a hemoragiei intensive urmată de șoc hemoragic.

Însă, medicul Baxan Vladimir, a constatat numai ofibrinogenemie - termen care nu a fost acceptat la etapa dată, deoarece nu reflecta esența modificărilor multiple ale hemostazei. Astfel, pentru corecția hemostazei, Baxan Vladimir nu a efectuat tratamentul transfuzional cu plasmă proaspăt congelată în volum de cel puțin 1,5 litri la prima transfuzie, care trebuia să fie efectuată în jet, la fel acesta nici nu a administrat cu 2 ore pînă la operație heporină sau heporină cu masă moleculară mică în asociere cu ciroplasma, intraoperator, cît și în primele ore după operație.

De asemenea, medicul Baxan Vladimir nu a apelat la serviciul AVIASAN mai devreme, apelînd doar la 08 octombrie 2004, la ora 15:30.

Supravegherea clinică și monitorizarea stării sănătății pacientei în perioada postoperatorie, în documentația medicală, Baxan Vladimir a reflectat-o fragmentar.

Neglijența medicului Baxan Vladimir și erorile de conduită la etapa instalării sindromului CID acut, faza hipocoagulării cu hemoragie masivă, șoc hemoragic și insuficiență multiplă de organe toate acestea au dus la decesul, la 09 octombrie 2004, a cet. Lilia Lupușor.

3. Împotriva sentinței, a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului Baxan Vladimir, conform învinuirii înaintate în baza art. 213 lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

În apelul declarat, procurorul a indicat că, partea acuzării a prezentat suficiente probe care, în opinia lui, au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, însă aceste probe nu au fost apreciate de instanța de fond la justa valoare, și anume: raportul de constatare medico-legală a cadavrului nr. 122 din 10 octombrie 2004 (f. d . 96-97, Vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 89 din 15 iulie 2005 (f. d .119-127, Vol. I), nota informativă a comisiei de medici specialiști în domeniu (f. d. 101 -103, Vol. I), precum și actele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 iunie 2008, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauza penală în privința lui Baxan Vladimir.

În argumentarea soluției sale, instanța de apel a invocat că, instanța de fond, la judecarea cauzei, a examinat sub toate aspectele probele prezentate de părți, a verificat versiunile înaintate, a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar a tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și la adoptarea sentinței, a descris circumstanțele constatate de instanța de judecată, cu includerea motivelor pentru care instanța a admis unele probe și le-a respins pe altele, cu enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului.

Totodată, în decizia pronunțată, instanța de apel a menționat că, argumentele invocate în apel nu și-au găsit confirmarea, deoarece se limitează doar la o expunere a conținutului rechizitoriului, cu analiza probelor de la urmărirea penală, fără a ține cont de circumstanțele constatate în cadrul judecării cauzei.

Instanța de apel a reținut că, calificarea infracțiunii trebuie să fie întemeiată în mod obligatoriu pe articole concrete și puncte din acte normative ce conțin regulile și metodele de acordare a asistenței medicale care se prezumă că au fost încălcate.

Însă, atît în instanța de fond, cît și în instanța de apel, nu au fost prezentate probe ce ar demonstra care anume obligațiuni, ce țin de domeniul de activitatea

inculpatului, au fost concret neglijate, în urma căror neglijențe s-a produs efectul respectiv, probe care ar demonstra că anume neglijența lui Baxan Vladimir a dus la consecințele în cauză.

De asemenea, nu a fost demonstrată legătura causală dintre acțiunile (inacțiunile) neglijente și consecința survenită la pătimita în cauză. Învinuirea adusă nu conține care reguli, metode, instrucțiuni au fost neglijate de inculpat, astfel lipsește confirmarea laturii obiective a infracțiunii imputate lui Baxan Vladimir.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanța de apel din motiv că, instanțele de judecată au dat o apreciere unilaterală circumstanțelor constatate și neîntemeiat au ignorat un șir de probe, care confirmau vinovăția lui Baxan Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal.

6. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2008, a fost admis recursul declarat de procuror, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată din motiv că instanța de apel, încălcând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, nu a supus verificării probele prezentate în sprijinul învinuirii și cele invocate de procuror în apel, și anume: raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15 iulie 2005, unde s-a constatat că în practica clinică, la existența complicațiilor sub formă de hemoragie intra-abdominală, după laparoscopie este indicată laparatomie urgentă (deschiderea cavității peritoneale), pentru stoparea definitivă a hemoragiei. În cazul dat, laparatomia a fost efectuată cu întârziere, ce a dus la prelungirea perioadei șocului hemoragic, care au rezultat cu schimbări poliorganice, și s-au dovedit a fi ireversibile. Din concluzia raportului de expertiză medico-legală în comisie nr.98 din 03 iulie 2007 rezultă că, după intervenția chirurgicală (laparoscopie) și manifestările clinice de hemoragie abdominală, diagnoza nu se scrie în foaia de observație, sunt invitați consultanții și se consultă starea pacientei, dar nu se formulează diagnoza, însă aceasta apare notată în foaia de observație a bolnavei Lupușor Liliana pentru prima dată la 08 octombrie 2004, la ora 15.30.

În documentația medicală nu a fost descrisă necesitatea laparatomiei de urgență, necesară în asemenea complicații (hemoragia abdominală). Laparatomia efectuată cu întârziere a condiționat înrăutățirea stării generale, aprofundarea

sindromului CID a hemoragiei abdominale ceea ce a rezultat cu decesul Lilianeii Lupușor. Gravitatea evoluției manifestărilor CID sindromului și a șocului hemoragic, favorizată de laparatomia întârziată, au fost determinate ca fiind cauze principale ce au generat consecința nefavorabilă - decesul.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2009, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror și menținută sentința instanței de fond.

Instanța de apel a argumentat decizia prin faptul că, instanța de fond a ținut cont de un șir de probe care corespund prevederilor legale, la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură și care dovedesc nevinovăția inculpatului, precum: declarațiile inculpatului Baxan V. din care a rezultat că acesta a luat toate măsurile necesare de acordare a unei asistențe medicale competente pacientei Lupușor L.; declarațiile martorilor Nedelciuc P., Midcov D., Vasin A., Friptu V., Chele Iu., Sajin M., care au menționat că au fost întreprinse toate măsurile necesare pentru a o salva pe Lupușor L.; declarațiile medicului-legist Macrițchii S. care a confirmat că în fișa medicală a pacientei Lupușor L. au fost descrise toate etapele tratamentului și diagnosticul clinic.

Pacientei i-a fost efectuată o intervenție chirurgicală planificată și obiecții sau neclarități în raport cu fișa medicală și rezultatele examinării nu s-au constatat.

Toate probele, în opinia instanței de apel, nu prezentau nici o îndoială, fiind corect admise și puse la baza hotărârii de achitare.

Totodată, instanța de apel a conchis că, instanța de fond întemeiat a pus la îndoială și nu a admis ca probe: declarațiile succesorilor legali ai părții vătămate Lupușor V. și Sternioală M., care nu sunt specialiști în domeniul medicinei, sunt rude apropiate ale decedatei Lupușor L., au avut de suferit moral și care presupun că Baxan Vladimir, a comis greșeli la acordarea asistenței medicale pacientei Lupușor L., însă ei nu au indicat concret care reguli și metode de acordare a asistenței medicale au fost încălcate de către Baxan V. din neglijență; declarațiile martorului Tetercev V., probă la care procurorul a renunțat în cadrul cercetării judecătorești (f. d. 154 verso, Vol. II), care a participat la întocmirea raporturilor de expertiză medico-legală; nota informativă cu privire la examinarea cauzei de deces a pacientei Lupușor L., care nu este inclusă în lista probelor anexată la rechizitoriu, dar în pofida prevederilor art. 373 alin. (1) Cod de procedură penală, a fost cercetată în lipsa propunerii din partea acuzării; raporturile de expertiză medico-legală nr.

89 din 15 iulie 2005 și nr. 96 din 13 iulie 2006, care poartă un caracter contradictoriu, fapt ce pune la îndoială învinuirea formulată inculpatului.

Prin urmare, instanța a concluzionat că, din probele expuse, cu certitudine a rezultat că, acordarea asistenței medicale de către inculpat de unul singur nu a fost însoțită de neglijență, cu încălcarea regulilor și metodelor stabilite, iar după apariția hemoragiei intraabdominale și evoluției manifestărilor CID, a procedat conform consultărilor cu medicii de la Centrul Perinatal Bălți, inclusiv de la serviciul AVIASAN, invitați în scopul verificării stării pacientei și trasării măsurilor de asistență medicală.

8. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs procurorul prin care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, instanța de apel neîntemeiat a susținut motivele instanței de fond, incorect apreciind probele administrate și neîntemeiat a susținut sentința de achitare față de Baxan V., aceasta fiind ilegală, neîntemeiată, bazată pe concluzii contradictorii, ce nu corespund circumstanțelor cauzei, pe când expertizele medico-legale nr. 122 din 10 octombrie 2004, nr. 89 din 15 iulie 2005, nr. 96 din 13 iulie 2006 și nr. 98 din 03 iulie 2007, prin care s-a stabilit cauza decesului și legătura cauzală dintre decesul pacientei Lupușor L. și acțiunile lui Baxan V., nota informativă formulată de un consiliu de medici - care au concluzionat că, decesul pacientei Lupușor L. a avut loc în urma șocului hemoragic, a hemoragiei intraabdominale din suprafața lezată a trompei uterine drepte, din suprafața masivului adirențial a bazinului mic și din plaga postoperatorie pe fon de coagulopatie cronică de genезă neclară. Intervenția chirurgicală a fost destul de traumatică și s-a complicat cu sindromul de coagulare intravasculară deseminată.

Tratamentul transfuzional urma să fie început nu cu masă eritocitară, dar cu plasmă proaspăt congelată în volum de cel puțin 1,5 l la prima transfuzie și care urma să fie efectuată în jet. Lipsită de temei a fost infuzia intravenoasă a acidului aminocaproic și administrarea vicasolului.

Neraționale au fost transfuziile directe cu colectarea sângelui pe heparină, contraindicată în faza de hipercoagulare decompensată și cu un număr mic de trombocite.

Nu a fost binevenită și administrarea enoxiparinei. Ar fi fost rațional, cu 2 ore până la apariția sindromului CID, de administrat heparină sau heparină cu masă

moleculară mică, în asociere cu crioplasmă, intraoperator și în primele ore după operație.

9. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 iulie 2009, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 ianuarie 2009 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În argumentarea soluției date, Colegiul penal lărgit a menționat că, instanța de apel prematur a concluzionat despre nevinovăția lui Baxan V., deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, menționate în cererea de apel, n-au fost cercetate sub toate aspectele, complet și obiectiv, astfel încălcându-se principiul contradictorialității în procesul penal, stipulat în art. 24 Cod de procedură penală, făcându-se o evaluare și o apreciere neconcordanță a probelor prezentate în sprijinul învinuirii, ce s-a reflectat în soluția pronunțată.

Instanța de recurs a concluzionat, ca fiind neconcludente pentru susținerea soluției de achitare motivele instanțelor judecătorești referitor la faptul că, procurorul nu a invocat legea ori actul normativ neglijat de către Baxan V. la acordarea ajutorului medical la așa fel de complicații depistate la pacienta Lupușor L., în cazul când, prin concluziile scrise ale specialiștilor și experților în domeniu, s-a recunoscut că norme speciale pentru asemenea situație survenită la Lupușor L. nu sunt, însă există o practică clinică, recunoscută în domeniu, cum trebuie să se procedeze.

Instanța de apel, la rejudecarea cauzei, nu a îndeplinit cerințele acestei norme de procedură penală și a respins un ansamblu de probe care, în opinia procurorului, dovedesc vinovăția lui Baxan Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, și anume actele cauzei precum: nota informativă cu privire la examinarea cazului de deces a pacientei Lupușor L., formulată de un consiliu de medici (f. d. 101-103, Vol. I); rapoartele de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15 iulie 2005 (f. d. 119-127, Vol. I) și nr. 98 din 03 iulie 2007 (f. d. 31-35 Vol. II).

10. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2010, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței, din motiv că probele administrate și cercetate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, au

confirmat nevinovăția lui Baxan Vladimir în comiterea infracțiunii imputate în baza art. 213 lit. b) Cod penal. Nici o probă prezentată de acuzatorul de stat nu a indicat nici direct, nici indirect asupra anumitor fapte privind încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale din partea lui Baxan Vladimir.

11. Împotriva deciziei instanței de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, prin care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârii instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, într-un alt complet de judecată, argumentând că totalitatea probelor administrate au permis de a confirma că, vinovăția inculpatului Baxan Vladimir a fost dovedită integral, deoarece toate probele prezentate de acuzare sunt coerente, nu conțin oarecare contradicții și reciproc se completează una cu alta. Instanța de apel le-a verificat superficial, concluzionând pripit și neîntemeiat asupra legalității sentinței de achitare.

12. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2011, a fost respins recursul ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2010, în cauza penală în privința lui Baxan Vladimir, ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

13. Împotriva deciziei instanței de recurs, a declarat recurs în anulare Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, solicitând casarea deciziei Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2011, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat faptul că, instanța de apel a lăsat fără examinare argumentele și probele prezentate de partea acuzării, cu toate că acestea au confirmat vinovăția lui Baxan Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, însă instanța de apel le-a dat o apreciere incorectă, de aceea neîntemeiat a conchis asupra legalității sentinței de achitare - concluzie menținută și de instanța de recurs în decizia sa din 22 februarie 2011.

14. Prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2012, a fost admis recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casată decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2011 în cauza penală în privința lui Baxan Vladimir, cu remiterea cauzei la rejudecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ca instanță de

recurs ordinar, pentru examinarea recursului declarat de către procuror împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 aprilie 2010.

În motivarea hotărârii, Plenul Curții Supreme de Justiție a menționat că instanța de recurs a preluat concluziile instanței de apel fără să recurgă la un examen propriu cu privire la verificarea legalității hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și fără să răspundă cu argumente la fiecare dintre criticile și mijloacele de promovare a intereselor procesuale invocate de procuror și reprezentantul legal al victimei.

La fel, instanța de recurs nu a asigurat desfășurarea unui proces echitabil în cauza dată, hotărîrea fiind adoptată contrar prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar soluția fiind lovită de nulitate, de aceea cauza a fost remisă la rejudecare la Curtea Supremă de Justiție ca instanță de recurs ordinar, pentru a fi examinat recursul declarat de procuror împotriva deciziei instanței de apel.

15. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2012, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel de Bălți din 14 aprilie 2010, în cauza penală în privința lui Baxan Vladimir și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei sale, instanța de recurs a menționat faptul că potrivit părții descriptive a deciziei instanței de apel din 14 aprilie 2010, aceasta nu a corectat erorile de drept comise de instanța de fond, nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor constatate prin deciziile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2008 și 07 iulie 2009, reflectate și în hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2012 ignorînd prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

16. Rejudecînd cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, a fost respins ca nefondat apelul procurorului declarat împotriva sentinței instanței de fond, cu menținerea acesteia fără modificări.

În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că, la judecarea apelului au fost audiați inculpatul, succesorii părții vătămate și martorul Macrițchii S., au fost verificate probele cercetate la judecarea cauzei în instanța de fond, însă Colegiul penal a reiterat că nu au fost prezentate probe de vinovăție a inculpatului și prin urmare, nu există motive de admitere a apelului.

17. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând ca temeiuri de declarare a recursului art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare invocând următoarele motive:

- atât instanța de fond cât și cea de apel nu au argumentat din care motiv au respins rapoartele de expertiză existente la materialele cauzei penale;

- instanța de apel neîntemeiat a susținut motivarea instanței de fond precum că probele cercetate în ședința judiciară nu au confirmat incontestabil că, fapta incriminată inculpatului a avut loc în realitate și că el a încălcat regulile și metodele de acordare a asistenței medicale care au cauzat decesul lui Lupușor Liliana.

Neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor profesionale de către lucrătorul medical, încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale constituie o urmare a atitudinii neglijente sau necorespunzătoare față de ele, care trebuie înțeleasă ca o executare rea, indiferentă, neatentă, fără de acuratețe, nepăsătoare;

- la baza hotărârilor instanțelor de fond s-au pus declarațiile medicilor V. Friptu și Iu. Chelea, însă au fost neglijate alte probe dobândite în modul stabilit de legea procesual penală, care servesc la constatarea existenței infracțiunii precum și la stabilirea împrejurărilor pentru justa soluționare a cauzei ca raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15 iulie 2005.

18. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2013, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții Apel de Chișinău din 20 februarie 2013, în cauza penală în privința lui Baxan Vladimir, dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei sale, instanța de recurs a menționat faptul că, instanța de apel, prin decizia din 20 februarie 2013, nu a îndeplinit indicațiile din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2012 și cele din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2012 care, potrivit alin. (2) al art. 436 Cod de procedură penală „sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului”.

Astfel, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel la examinarea apelului procurorului, nu a argumentat din care motive a respins probele

prezentate de acuzatorul de stat în sprijinul învinuirii, relevate în cuprinsul apelului acestuia și anume:

- nota informativă cu privire la examinarea cazului de deces a pacientei L. Lupușor, formulată de un consiliu de medici (f.d. 101 vol. I);

- declarațiile martorului Cociu Nicolae;

- declarațiile inculpatului Baxan Vladimir;

- declarațiile părților vătămate Sternioală Maria și Lupușor Victor, care, cu toate că nu au cunoștințe în domeniul medicinei, coroborează cu alte probe examinate în cadrul judecării cauzei penale ca: rapoartele de expertiză medico - legală nr. 89 din 15 iulie 2005 și nr. 98 din 03 iulie 2007.

- raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15 iulie 2005 (f.d. 119-127 vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 98 din 03 iulie 2007 (f.d. 31-35 vol. II);

Totodată, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel urmează să verifice, dacă în acțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal *"lipsirea de viață din imprudență"*.

Instanța de apel nu a ținut cont de deciziile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 octombrie 2008 și 07 iulie 2009, reflectate și în hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 20 decembrie 2012 ignorând, și prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

19. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2014, a fost respins ca nefondat apelul procurorului declarat împotriva sentinței instanței de fond, cu menținerea acesteia fără modificări.

În motivarea deciziei sale, instanța de apel a menționat faptul că, la judecarea apelului a fost audiat inculpatul Baxan V., succesorii părții vătămate Sternioală M. și Lupușor V., martorii Macrițchi S., Vasin A., Creciun E., specialistul Teterev V, au fost verificate și cercetate suplimentar declarațiile martorului Cazacu V., Ceban A., Moșin E., Cociu N., Chele Iu., Friptu V., Nedelciuc P., Sajin M., Mitcov D., raportul de expertiză medico legală nr.122 din 10.10.2004; nota informativă cu privire la examinarea cazului de deces a pacientei Lupușor L, formulată de un consiliu medical (f.d. 101-103 vol. I); raportul de expertiză medico legală nr. 89 din 15.07.2005; raportul de expertiză medico legală nr. 96 din 13.07.2006; raportul de expertiză medico legală nr. 98 din 03.07.2007;

Instanța de apel a menționat că, la calificarea faptei în baza art. 213 Cod penal este obligatorie stabilirea concretă a articolului sau punctului din actelor normative, care conțin reguli sau metode de acordare a asistenței medicale ce au fost încălcate, însă în acest sens acuzarea nu a făcut referire la careva act normativ, fapt ce ar demonstra că neglijența inculpatului a dus la consecințele decesului pacientei Lupușor L. În opinia instanței de apel în acțiunile inculpatului nu s-a confirmat prezența laturii obiective a infracțiunii imputate.

Cu referire la raportul de expertiză medico legală nr. 98 din 03.07.2007, în care este indicat că, există o practică clinică care este recunoscută în domeniu și care recomandă, cum trebuie să se procedeze în situația dată, instanța de apel a opinat că la calificarea faptelor în baza art. 213 Cod penal, nu pot fi luate în considerație regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale, care reies din practica clinică, deoarece ele au un caracter doar de recomandare, chiar dacă dispun de o autoritate teoretică considerabilă.

Cu referire la indicațiile instanței de recurs, privind verificarea și aprecierea probelor acuzării, și anume declarațiile succesorilor legali ai părții vătămate Lupușor V. și Sternioală M., declarațiile martorului Tetercev V. și rapoartele de expertiză medico-legală nr.89 din 15.07.2005, nr. 98 din 03.07.2007 și nr. 96 din 13.07.2006 și nota informativă cu privire la examinarea cazului de deces a pacientei L. Lupușor, formulată de un consiliu de medici (f.d. 101-103 vol. I), instanța de apel a menționat că, instanța de fond întemeiat le-a apreciat critic, deoarece sunt insuficiente pentru condamnarea lui Baxan Vladimir.

Instanța de apel a dat apreciere probelor indicate, după cum urmează:

- declarațiile rudelor apropiate a decedatei Lupușor L. nu pot fi obiective, deoarece subiectiv presupun că, medicul Baxan V. a comis greșeli la acordarea asistenței medicale, deși chiar și aceștia au confirmat faptul că, în centrul „Incomed” era lipsă de creoplasmă, fiind careva neclarități cu Centru de transfuzie a sângelui, motiv pentru care au încercat să intervină cu propriile puteri pentru salva viața pacientei Lupușor L;

- acuzarea face trimitere la rapoartele de expertiză și nota informativă, menționate mai sus, utilizând doar unele secvențe din acestea, rupându-le din contextul deplin, atenționând numai la acelea puncte din concluzii care în viziunea sa confirmă, vinovăția inculpatului Baxan Vladimir.

Instanța de apel a conchis că, în ședința de judecată, cât și în cea de apel n-au fost prezentate probe certe și concludente privind încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale pacientei Lupușor L. de către medicul Baxan Vladimir, iar din cumulul de probe examinate, reiese că ultimul a întreprins toate măsurile necesare pentru acordarea unei asistențe medicale calificative pacientei Lupușor L., iar survenirea decesului acesteia nu e legată de încălcarea din neglijență de către el a careva reguli sau metode de acordare a respectivei asistențe medicale.

Instanța de apel în decizia sa a menționat că, lipsirea de viață din imprudență este exprimată prin conduită greșită a făptuitorului într-o situație periculoasă, susceptibilă să producă, în anumite împrejurări, consecințe sub formă de moarte cerebrală a victimei. Lipsirea de viață din imprudență se comite în mod frecvent prin inacțiune, atunci când făptuitorul omite să facă ceea ce este obligat potrivit legii, altor reglementări sau împrejurărilor, pentru a nu cauza moartea unei persoane.

Instanța de apel a menționat că, spre deosebire de infracțiunea prevăzută de art. 213 lit. b) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 149 Cod penal este săvârșită *"în condițiile trăirii vieții cotidiene și ale petrecerii timpului, indiferent de activitățile profesionale și cele de serviciu, educative și social – politice"*, cu alte cuvinte, condițiile în care trăiesc toate persoanele fără excepție.

Astfel, instanța de apel a conchis că, Baxan Vladimir este învinuit de încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale în virtutea funcției sale profesionale, acesta exercitând funcția de medic obstetrician ginecolog la SRL „Incomed”, dar nu comiterea acestor încălcări în condițiile trăirii vieții cotidiene, după cum prevede art. 149 Cod penal. Motiv din care instanța de apel a concluzionat că, în acțiunile lui Baxan Vladimir nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal adică *"lipsirea de viață din imprudență"*.

20. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, a invocat ca temeiuri de declarare a recursului art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume *"instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția"*, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare invocând următoarele motive:

- instanța de apel nu a îndeplinit indicațiile din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2013;

- în decizia pronunțată instanța nu a indicat argumente din care motive a respins probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii, indicate în cuprinsul apelului și anume:

- nota informativă cu privire la examinarea cazului de deces a pacientei L. Lupușor, formulată de un consiliu de medici (f. d. 101 Vol.I), conform căreia, diagnosticul medico-legal stabilit este - șoc hemoragie, hemoragie intraabdominală din suprafața lezată a trompei uterine drepte, din suprafața masivului aderențial al bazinului mic și din plaga postoperatorică pe fond de coagulopatie cronică de genезă neclară. Comisia medicală a mai stabilit că, pentru corecția hemostazei ar fi fost mai corect (util) de început tratamentul transfuzional nu cu masă eritrocitară, dar cu plasmă proaspăt congelată, în volum de cel puțin 1,5 l la prima transfuzie, care trebuia să fie efectuată în jet. Lipsită de temei a fost infuzia i/v a acidului aminocaproic și administrarea vicasolului. Neraționale au fost transfuziile directe cu colectarea sîngelui pe heparină, contraindicată în faza de hipercoagulare decompensată și cu un număr mic de trombocite. Nu a fost binevenită și administrarea enoxiparinei. Ar fi fost rațional, cu 2 ore pînă la apariția sindromului CID, de administrat heparină sau heparină cu masă moleculară mică, în asociere cu crioplasmă, intraoperator și în primele ore după operație. Conform concluziei comisiei medicale date, relaparascopia efectuată cu scop diagnostic ar fi putut fi lărgită prin laparotomie în scopul precizării sigure a sursei de hemoragie și posibilitii hemostaze chirurgicale, în condițiile corecției transfuzionale a indicilor hemostatici. Totodată, s-a menționat și faptul că, era cazul de apelat către serviciul AVIASAN mai devreme;

- declarațiile martorului Cociu Nicolae - medic hematolog, care a relatat că, la indicația unor medici din Chișinău, instituția medicală SRL „Incomed”, a solicitat concentrat trombocitar, care se face numai la comandă și se utilizează timp de 12 ore, însă din cauza că pacienta deja decedase (peste trei zile), prepararea acestui preparat medical a fost stopată;

- declarațiile inculpatului Baxan Vladimir, care a recunoscut că prioritar pacienta urma a fi tratată tranfuzional cu plasmă, însă din cauza lipsei acesteia în instituția medicală, preparatul dat nu a fost administrat;

- declarațiile părților vătămate Stemioală Maria și Lupușor Victor, care, cu toate că nu au cunoștințe în domeniul medicinei, coroborează cu alte probe examinate în cadrul judecării cauzei penale ca: rapoartele de expertiză medico-legală nr.89 din 15 iulie 2005 și nr.98 din 03 iulie 2007.

Conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15 iulie 2005 (f. d. 119-127 vol. I) s-a constatat că: în practica clinică, la existența complicațiilor

sub formă de hemoragie intraabdominală, după laparoscopie este indicată laparatomie urgentă (deschiderea cavității peritoneale) pentru stoparea definitivă a hemoragiei. În cazul dat laparatomia a fost efectuată cu întârziere, fapt ce a dus la prelungirea perioadei șocului hemoragic care a rezultat cu schimbări poliorganice, și s-au dovedit a fi ireversibile. - instrucții concrete de acordare a ajutorului medical în astfel de cazuri nu sunt. Însă, medicii acționează conform practicii clinicii create - la stabilirea diagnozei „hemoragie intraabdominală” imediat trebuie să fie efectuată laparatomia cu stoparea definitivă a hemoragiei.

Din concluzia raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 98 din 03 iulie 2007 (f. d. 31-35 Vol.II) rezultă că:

- după intervenție chirurgicală (laparoscopie) și manifestările clinice de hemoragie abdominală, diagnoza nu se scrie în foaia de observație. Se invită medici consultanți și se examinează starea pacientei și nu se formulează diagnoza. Diagnoza s-a notat în foaia de observație a bolnavei Lupușor L. pentru prima dată la 08 octombrie 2004 la ora 15.30.

- în documentația medicală nu se descrie necesitatea laparatomiei de urgență necesară în asemenea complicații (hemoragia abdominală).

- laparatomia efectuată cu întârziere a condiționat înrăutățirea stării generale, aprofundarea sindromului CID, a hemoragiei abdominale care au și cauzat decesul Liliane Lupușor.

Gravitatea evoluției manifestărilor sindromului CID și a șocului hemoragic, favorizată la laparatomia întârziată, au fost determinate ca fiind principalele cauze ce au generat consecința nefavorabilă - decesul.

Recurentul a considerat neîntemeiată poziția instanței care constată că, nu pot fi acceptate argumentele apelantului, precum că, de toate acele acțiuni (inațiuni) preoperatorii și postoperatorii Baxan Vladimir este unicul responsabil. În cazul dat recurentul menționează că, în situația când instanța consideră că, inculpatul nu este unicul responsabil de toate acele acțiuni (inațiuni) preoperatorii și postoperatorii nu este un motiv de a-l considera nevinovat de acțiunile de care era el responsabil și care au fost reflectate în actul de învinuire.

Recurentul a invocat caracterul contradictoriu al deciziei instanței de apel, deoarece reieșind din toate motivele invocate la adoptarea soluție, în final nu este clar ce a constatat instanța, deoarece pe de o parte constă că „*Baxan Vladimir pre și inter operatoriu, au fost executate de către el calitativ, tehnic corect, conform diagnozei stabilite*”, iar pe de altă parte constată că, inculpatul nu este unicul responsabil de toate acele acțiuni (inațiuni) preoperatorii și postoperatorii.

Totodată, a invocat că, deși partea acuzării a prezentat, ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii încriminate, instanța de apel după cum reiese

din motivarea deciziei, nu a respectat prevederile legale și nu s-a expus asupra probelor prezentate în sprijinul acușării.

Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel n-a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. 101, 394, 414, 436 Cod de procedură penală, n-a soluționat și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, n-a indicat temeiurile legale pentru care au fost respinse probele, instanța de apel nu a corectat, dar neîntemeiat a menținut parțial o sentință ilegală, iar acestea constituie temei de drept pentru recurs ordinar.

21. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015 a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 28 noiembrie 2014, în cauza penală privind-l pe Baxan Vladimir și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a menționat faptul că, deși cauza a fost trimisă la rejudecare de mai multe ori cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a omis să înfăptuiască verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs.

În acest sens, instanța de recurs a specificat că, instanța de apel la rejudecarea cauzei trebuia să dea o apreciere multilaterală a probelor, și anume să verifice prin analiza materialului probatoriu prezența sau lipsa în acțiunile lui Baxan Vladimir a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, cât și a infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal.

În această ordine de idei instanța de recurs, trimițând la rejudecare cauza, a subliniat că, este irațională soluția instanței de apel, care pe de o parte indică faptul că, învinuirea adusă nu este bazată pe acte normative, încălcarea cărora ar indica asupra vinovăției inculpatului, iar pe de altă parte instanța de apel respinge un șir de probe prezentate de partea acușării, care în opinia părții reflectă starea lucrurilor de fapt și încălcările comise de inculpat și care necesită o apreciere justă, având în vedere specificul cauzei, fapt ce a și dictat necesitatea efectuării pe marginea cauzei a unor investigații științifice în vederea stabilirii circumstanțelor de fapt.

Totodată, instanța de apel, contrar indicațiilor instanței de recurs, *n-a verificat probele prezentate de către procuror* sub aspectul, dacă în acțiunile lui Baxan Vladimir se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal, adică „lipsirea de viață din imprudență”, expunându-și concluziile în această privință într-un mod evaziv, acestea conținând tălmăciri ale prevederilor legale contrare practicii judiciare.

Instanța de recurs a subliniat că, acțiunile făptuitorului vor fi încadrate în baza prevederilor art. 213 lit. b) Cod penal, în cazul încălcării de către făptuitor a regulilor

sau metodelor de acordare a asistenței medicale, numai când aceste încălcări sunt cuprinse în actele normative în vigoare, indiferent de organul emitent.

În cazul, când regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale au un caracter de recomandare, însă prin acțiunile făptuitorului (care este profesionist) se cauzează, din imprudență, decesul victimei, sunt aplicabile prevederile art. 149 Cod penal.

Colegiul menționează, că în aceste cazuri prevederea și prudența făptuitorului se bazează pe cunoștințe și experiență profesionistă, care presupun priceperea corespunzătoare, respectarea dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere statornice, o disciplinare a atenției și spiritului de prevedere adecvată în raport cu complexitatea activității și pericolele pe care le poate genera aceasta.

Reieșind din cele expuse supra instanța de recurs a menționat că, persoanei angajată în executarea unor activități de natură profesională a căror desfășurare este reglementată prin norme juridice sau prin reguli profesionale de prevederi general acceptate, i se impun cerințe de pregătire profesională, aptitudini și responsabilitate sporită, de aceea așa-numita „culpă profesională” relevă, prin diversele ei modalități concrete, o poziție psihică a făptuitorului față de actele sale și consecințele acestora, precum și față de rânduilele statornicite pentru protecția vieții persoanei de o gravitate cu un grad mai ridicat decât cel al imprudenței comune (obișnuite).

Astfel, instanța a subliniat că, în prezența așa-numitei „culpe profesionale”, art. 149 Cod penal este aplicabil numai dacă nu este incidentă o normă concurentă, așa cum este în speța prezentă art. 213 lit. b) Cod penal.

Din cele relatate supra instanța de recurs a reținut că, concluzia curții de apel, precum că în acțiunile lui Baxan Vladimir nu se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 149 Cod penal adică „lipsirea de viață din imprudență”, este total nemotivată, deoarece contravine practicii judiciare și a fost făcută în lipsa verificării și aprecierii sub acest aspect a probelor prezentate de către acuzare.

22. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015 a fost admis apelul declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 18.03.2008, casată sentința integral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Baxan Vladimir Gheorghe, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal și liberarea de răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, *la data de 06.10.2004, orele 16:40, Liliana Lupușor, a.n. 1975, a fost internată staționar în Centrul Medical „Incomed”, mun. Bălți, cu diagnosticul: sterilitate secundară, fără patologii concomitente.*

La data de 07.10.2004, orele 08:20, de către medicul obstetrician-ginecolog Vladimir Baxan a fost efectuată Lilianei Lupușor laparoscopia chirurgicală adezioliză, salpingostomie bilaterală. Perioada postoperatorie precoce s-a complicat la pacientă cu sindromul CID acut cu hemoragie intra abdominală, urmată de șoc hemoragie, depistate peste 6 ore după intervenția chirurgicală, nefiind efectuată profilaxia pre și inter operatorie a hipercoagulării.

La orele 16:25, după 6 ore de la intervenția chirurgicală, Vladimir Baxan a primit decizia de relaparoscopie, în cursul căreia n-a fost depistată o sursă de hemoragie, deși hemoragia s-a confirmat. Apariția sindromului CID denotă caracterul lui acut, cu dezvoltare în termeni scurți a fazei de hipocoagulare decompensate, ca consumul considerabil al factorilor de coagulare și a trombocitelor, ce a servit drept cauză a hemoragiei intensive urmată de șoc hemoragie.

Însă, medicul Vladimir Baxan a constatat numai ofibrinogenemie - termen care nu a fost acceptat la etapa dată, deoarece nu reflecta esența modificărilor multiple ale hemostazei. Astfel, pentru corecția hemostazei Baxan Vladimir nu a efectuat tratamentul transfuzițional cu plasmă proaspăt congelată în volum de cel puțin 1,5 litri la prima transfuzie, care trebuia să fie efectuată în jet, la fel Baxan Vladimir nu a administrat cu 2 ore până la operație heparină sau heparină cu masă moleculară mică în asociere cu crioplasma, intraoperator, cât și în primele ore după operație.

De asemenea, Vladimir Baxan nu a apelat la serviciul A VIASAN mai devreme, apelând la 08.10.2004 orele 15:30.

Supravegherea clinică și monitorizarea stării sănătății pacientei în perioada postoperatorie în documentația medicală, Baxan Vladimir a reflectat fragmentar. Neglijența medicului Baxan Vladimir și erorile de conduită la etapa instalării sindromului CID acut, faza hipocoagulării, cu hemoragie masivă, șoc hemoragie și insuficiența multiplă de organe a dus la decesul la 09.10.2004 la orele 15:50 a Lilianei Lupușor.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 122 din 10.10.2004, moartea cet. Lupușor Liliana a survenit în rezultatul unui șoc hemoragie ce s-a dezvoltat în rezultatul hemoragiei intra abdominale din suprafața lezată a trompei uterine drepte, din suprafața masivului aderent al bazinului mic și din plaga post operatorică pe fon de coagulopatie cronică de geneză neclară (ideopatică).

Instanța de apel a menționat că, necățind la faptul că inculpatul Baxan Vladimir vina în comiterea faptelor infracționale incriminate nu a recunoscut-o, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale, care au fost cercetate și verificate în ședința instanței de apel și anume:

- declarațiile succesorului legal al părții vătămate, Victor Lupușor (f.d. 159-181 vol. II);*
- declarațiile succesorului legal al părții vătămate, Maria Sternioală (f.d. 182-184 vol. II);*
- declarațiile martorului Vitalie Cazacu (f.d. 185-187 vol. II);*

- declarațiile martorului Alexandru Cebanu (f.d. 188-191 vol. II);
- declarațiile martorului Eduard Moșin (f.d. 192-195 vol. II);
- declarațiile martorului Nicolae Cociu (f.d. 196-205 vol. II);
- declarațiile martorului Iurie Chele (f.d. 206-209 vol. II);
- declarațiile martorului Valentin Friptu (f.d. 210-213 vol. II);
- declarațiile martorului Petru Nedeliciuc (f.d. 233-238 vol. II);
- declarațiile martorului Marcel Sajin (f.d. 239-243 vol. II);
- declarațiile martorului Dumitru Mitcov (f.d. 218-224 vol. II);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 122 din 10.10.2006 (f.d. 96-97 vol. I);
- nota informativă cu privire la examinarea cazului de deces a pacientei Liliana Lupușor (f.d. 101-103 vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15.07.2005 (f.d. 119-127 vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 96 din 13.07.2006 (f.d. 208-121 vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 98 din 03.07.2007 (f.d. 31-35 vol. II).

Instanța de apel analizând probele administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor a considerat că, acțiunile infracționale ale inculpatului Baxan Vladimir urmează a fi reîncadrate în baza art. 149 alin. (1) Cod penal - lipsirea de viață din imprudență.

În literatura de specialitate s-a statuat că, regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale, încălcate de către făptuitor, trebuie să aibă un caracter normativ, deci să fie cuprinse în acte normative în vigoare, indiferent de organul emitent (Parlamentul, Guvernul, Ministerul Sănătății etc.). La calificarea faptelor în baza art. 213 Cod penal, în niciun caz nu pot fi luate în considerare regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale având doar caracter de recomandare, chiar dacă acestea dispun de o autoritate teoretică consemnabilă. Respectivele reguli sau metode pot fi caracterizate prin variabilitate și lipsă de previzibilitate, ceea ce constituie un important obstacol în aplicarea unitară a legii penale. Toate acestea demonstrează că o normă penală, care face referire la reguli sau metode de acordare a asistenței medicale având caracter doar de recomandare, ar deschide calea unor abuzuri și soluții controversate, implicând grave încălcări ale principiului legalității.

În susținerea poziției privind respingerea încadrării juridice a acțiunilor infracționale ale inculpatului Baxan Vladimir în baza art. 213 lit. b) Cod penal, instanța de apel a indicat că, învinuirea adusă inculpatului Baxan Vladimir, așa cum

a fost înaintată de acuzatorul de stat este neclară, dat fiind faptul că, acuzarea de stat nu a făcut referire la un careva act cu caracter normativ care să conțină regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale, ținând cont de faptul că, elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 213 Cod penal, este descris prin prisma unei dispoziții de blanchetă și în rechizitoriu urma să fie făcută trimitere la actele normative în care sunt prescrise regulile și metodele a căror respectare este obligatorie la acordarea asistenței medicale (legi, hotărâri, ordine, regulamente precum și standardele elaborate de către Ministerul Sănătății).

Mai mult ca atât, din raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 98 din 03.07.2007 rezultă că, nu există norme speciale pentru situația în care a survenit decesul Lilianei Lupușor. Există doar o practică clinică ce este recunoscută în domeniu. Însă, la calificarea faptelor în baza art. 213 Cod penal, nu pot fi luate în considerare regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale care reies din practica clinică. Aceasta deoarece ele au un caracter doar de recomandare.

Instanța de apel a reținut că, în cazul în care regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale au un caracter de recomandare, însă prin acțiunile făptuitorului (care este profesionist) se cauzează, din imprudență, decesul victimei, sunt aplicabile prevederile art. 149 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, în practica clinică la existența complicației sub formă de hemoragie intraabdominală, după laparoscopie este indicată laparatomie urgentă pentru stoparea definitivă a hemoragiei (în speță, laparatomia a fost efectuată cu întârziere, ceea ce a dus la prelungirea perioadei șocului hemoragie).

Instrucțiuni concrete de acordare a ajutorului medical în astfel de cazuri nu sunt, însă medicii acționează conform practicii clinicii create - la stabilirea diagnozei hemoragie intraabdominală imediat trebuie să fie efectuată laparatomia cu stoparea definitivă a hemoragiei.

După intervenția chirurgicală (laparoscopie) și manifestările clinice de hemoragie abdominală diagnoza nu se scrie în foaia de observație. Se invită consultanții și se consultă starea pacientei, nu se formulează diagnoza. Respectiv, diagnoza se notează în foaia de observație a bolnavei Lupușor Liliana pentru prima dată la 08.10.2004 la 15:30.

Laparatomia efectuată cu întârziere a condiționat înrăutățirea stării generale, aprofundarea CID sindromului, hemoragiei abdominale care au și fost cauza decesului L. Lupușor.

Gravitatea evoluției manifestărilor CID sindromului și a șocului hemoragie, favorizată la laparatomia întârziată au fost determinate și principale pentru consecința nefavorabilă - decesului.

Instanța de apel a notat că, acțiunile inculpatului Baxan Vladimir întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (1) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 ani, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 Cod penal, infracțiunea incriminată inculpatului se califică ca fiind mai puțin gravă.

Conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Astfel, instanța de apel ținând cont de faptul că, inculpatul Baxan Vladimir a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 149 alin. (1) Cod penal, în anul 2004, iar de la ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 5 ani, în conformitate cu art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, termenul de tragere la răspundere penală a expirat, din care motive, instanța de apel a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Baxan Vladimir Gheorghe, cu liberarea de răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

23. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar inculpatul Baxan Vladimir, invocând ca temei de declarare a recursului art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume când hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar și pct. 8) când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței de achitare a Judecătorei Bălți din 18 martie 2008, invocînd următoarele motive:

- consideră că reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza prevederilor art. 149 Cod penal, este una neîntemeiată, ilegală, abuzivă. Astfel, reieșind din constatările instanței de apel învinuirea adusă inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 Cod penal, este una neclară, concomitent instanța în pct. 2 a decizie a reținut faptul că învinuirea a fost înaintată inculpatului în legătură cu efectuarea de către inculpat a intervenției chirurgicale, urmată de complicații care în final au dus la decesul pacientei. Astfel, instanța de apel din start a reținut circumstanțele de fapt din care rezultă că în cauza existentă, inculpatul a fost pus sub învinuire, în legătură cu exercitarea atribuțiilor sale de serviciu -acordarea asistenței medicale, respectiv inculpatul avînd un statut de subiect special de infracțiune. În corespundere cu respectivul statut instanța a constatat neclaritatea învinuirii aduse inculpatului, fapt care impune achitarea acestuia. Respectiv, în rapoartă cu prevederile art. 325 Cod de procedură penală, reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 149 Cod penal,

învinuire care niciodată nu i-a fost înaintată, nicidecum nu îi ușurează situația, dar din contra o agravează. Reîncadrarea acțiunilor inculpatului cu agravarea situației inculpatului este în expres și categoric interzisă de prevederile art. 325 Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel prin decizia adoptată a depășit limitele judecării cauzei și a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire;

- reîncadrarea faptei imputate inculpatului, în baza art. 149 Cod penal, ar crea o practică nocivă și abuzivă, pentru că legislația penală prevede norme speciale pentru protejarea relațiilor sociale apărute între subiecți speciali, cum ar fi relația între medic și pacient, relațiile între participanții la traficul rutier (în cazurile de accidente rutiere). Trăsând o paralelă cu cazul examinat, spre exemplu în cazul unui accident rutier, conducătorul auto în privința căruia s-a stabilit că nu a încălcat nici o regulă din Regulamentul de circulație rutieră, dar accidentul s-a soldat cu decesul pietonului, urmînd logica instanței de apel - conducătorul auto ar trebui condamnat în baza art. 149 CP, indiferent de faptul există culpă în acțiunile conducătorului sau nu, a încălcat acesta (conducătorul auto) regulile de circulație sau nu;

- astfel de practică ar impune condamnări neîntemeiate ale medicului în baza prevederilor art. 149 Cod penal, pentru orice deces al pacientului, indiferent de circumstanțe - a respectat medicul toate normele/regulile de acordare a ajutorului medical sau nu, în cazul în care acesta nu a reușit să salveze pacientul;

- consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 07.11.2015 este una ilegală și urmează a fi casată, prin decizia în cauză a fost încălcat drepturile fundamentale a recurentului, drepturi expres prevăzute de art. 6 § 1 CEDO, dreptul la o judecată echitabilă, în primul rînd inculpatul Baxan V. a fost recunoscut în calitate de bănuț în cauză la 01.12.2005, examinarea cauzei penale în privința acestuia continuînd pînă în prezent - anul 2015, durata examinării deja fiind de 10 ani, astfel fiind depășiti orice termeni rezonabili de examinarea a prezentei cauze penale. În al doilea rînd consideră că instanța de apel a manifestat o lipsă totală de imparțialitate în cadrul examinării prezentului caz depășind vădit limitele judecării cauzei condamnînd inculpatul pentru o faptă pentru care el nu a fost pus sub învinuire, astfel încălcînd dreptul recurentului la o judecată echitabilă. Din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 07.11.2015 este evident faptul că unicul scop actual pentru instanță este condamnarea subsemnatului recurent sub orice pretext cu orice preț, condamnarea care în opinia subsemnatului are drept scop justificarea încălcării termenului rezonabil de examinarea a cauzei;

- deasemenea consideră că instanța de apel nu a dat aprecierii unui moment important, reflectat de instanța de fond în sentința din 18.03.2008, și anume faptul că,

prin ordonanța procurorului din 28.02.2006, Baxan Vladimir a fost scos de sub urmărire penală, ordonanța respectivă rămânând în vigoare pînă la momentul actual.

24. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia, deoarece argumentele la care se referă recurentul, au fost drept obiect de judecare în instanța de apel, asupra căroră instanța s-a pronunțat argumentat și detaliat.

Concluzia instanței de apel luată în privința lui Baxan VI. - liberarea de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție, este una legală și întemeiată.

25. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs, admite recursul, casează, parțial sau total, hotărîrea atacată, cu menținerea hotărîrii primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În acest aspect, Colegiul lărgit va statua și asupra respectării prevederilor art. (1) alin.(3) Cod procedură penală, care stipulează că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

În susținerea recursului, se invocă temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel cînd: pct. 6) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) nu au fost întrunite elementele sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul nu este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică decizia prin care acesta a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Verificînd argumentele recursului, Colegiul penal constată că temeiurile prevăzute la pct. 6) și 8) și-au găsit confirmare în speța nominalizată, reieșind din următoarele.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel, prin decizia din 04 noiembrie 2015, a casat sentința primei instanțe din 18 martie 2008, prin care Vl. Baxan a fost achitat pe art. 213 lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii în acțiunile lui și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a reîncadrat acțiunile inculpatului Vl. Baxan în baza art. 149 alin. (1) Cod penal – *lipsirea de viață din imprudență*, iar în temeiul art. 60 Cod penal, a fost încetat procesul penal și liberat de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Examinînd argumentele instanței de apel invocate în decizie, instanța de recurs constată că, aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare a lui Vl. Baxan în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, astfel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Relevante cauzei sunt prevederile expuse de legiuitor în art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, care stipulează că sentința de achitare se adoptă dacă fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Tot aici, Colegiul penal lărgit menționează și despre reglementările conținute în art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, conform cărora toate probele administrate în cauză trebuie să fie verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar ulterior, analizate în coroborarea lor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității informației ce o conțin.

Persoana fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate cele patru elemente obligatorii ale infracțiunii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. În sensul art. 52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept o infracțiune concretă.

Instanța de recurs constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea prezentei cauze de către instanța de apel.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ține să menționeze, cu toate că infracțiunile prevăzute atât la art. 213, cât și la art. 149 Cod penal, au același obiect (care este reprezentat sau constituit de relațiile sociale privitoare la viața și sănătatea persoanei), aceste două infracțiuni se deosebesc sub aspectul laturii obiective.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 213 Cod penal, se realizează prin acțiunea sau inacțiunea de încălcare a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale, pe cînd latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 149 Cod penal, se realizează prin acțiuni sau inacțiuni care se exprimă într-o formă de neglijență criminală sau de încrederea exagerată în sine, făptuitorul prevede posibilitatea producerii morții, dar consideră că o va evita.

În speță, acțiunile inculpatului nu pot fi tratate ca o neglijență criminală, or, acțiunile lui au fost îndreptate pentru a salva viața pacientei L. Lupușor, și nicidecum nu au fost întreprinse pentru a curma viața ei, astfel, efectuând operația de laparoscopie, inculpatul nu a putut să prevadă consecințele care au survenit, și pe care ulterior, a făcut tot posibilul să le înlăture.

De asemenea, Colegiul remarcă că, infracțiunea prevăzută la art. 149 alin. (1) Cod penal este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul survenirii morții cerebrale a victimei.

Între fapta prejudiciabilă și moartea cerebrală a victimei trebuie să existe o legătură de cauzalitate și care trebuie dovedită, deoarece pe lângă conduita făptuitorului, la producerea morții victimei pot contribui factori cum ar fi: **starea precară a sănătății**; fapta unei terțe persoane; conduita victimei; diverși factori externi. Astfel, este important de a stabili corect legătura de cauzalitate dintre lipsirea de viață din imprudență și moartea victimei.

Astfel, conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 89 din 15.07.2005, au fost indicate următoarele concluzii: *„La internarea în staționar la 06.10.2004, cet. L. Lupușor, diagnoza clinică i-a fost pusă corect – sterilitate, de proveniență truboperitoneal. Examinarea în condițiile SRL „Incomed” a fost efectuată pe deplin. Tratamentul (laparoscopie chirurgicală) cet. L. Lupușor i s-a efectuat în conformitate cu diagnoza stabilită și corect din punct de vedere tehnic. Tratamentul împotriva sterilității a fost efectuat pe deplin, contradicții pentru efectuarea intervenției chirurgicale în cazul dat n-au fost. Laparoscopia chirurgicală la L. Lupușor s-a agravat prin hemoragie interaperitoneală din vasele aderențelor secționare a anexelor uterine (trompe uterine), care au dus la un șoc hemoragic grav, ce a și fost cauza decesului.*

În practica clinică, la existența complicațiilor sub formă de hemoragie intraabdominale după laparoscopie este indicată laparotomie urgentă (deschiderea cavității peritoneale) pentru stoparea definitivă a hemoragiei”.

Deasemenea, în urma cercetării probelor administrate la dosar, Colegiul lărgit a constatat că, deciziile privind tactica tratamentului cet. L. Lupușor și privind necesitatea efectuării laparatomiei au fost decise de consiliul de medici și nu au fost hotărâte de către Vl. Baxan, nefiind constată influența lui Vl. Baxan asupra luării deciziilor. Totodată, a fost constatat faptul că, atât martorii din partea învinuirii, cât și martorii din partea părării, au declarat că a fost discutată posibilitatea efectuării laparatomiei și laparotomia a fost considerată ca periculoasă pentru pacientă, mai ales că laparotomia se efectuează în scopul stabilirii sursei hemoragiei și oprirea ei, iar la pacienta L. Lupușor nu a fost depistată careva sursă de sîngerare sau vas lezat, iar pentru controlul stării sănătății și opririi hemoragiei au fost efectuate două intervenții repetate a cavității peritoneale (laparoscopii) care sunt mai puțin

traumante, în afară de aceasta conform raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 98 din 03.07.2007, se menționează că hemoragia intraabdominală la L. Lupușor a avut caracter latent, fără simptomată clinică evidentă, ceea ce a condiționat diagnosticarea tardivă și întârzierea laparatomiei, totodată, laparatomia efectuată cet. L. Lupușor a și condiționat înrăutățirea stării sănătății generale, aprofundarea sindromului CID, hemoragiei abdominale, care au și fost cauza decesului cet. L. Lupușor.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 149 Cod penal, se exprimă în vinovăție sub formă de imprudență.

În acest sens, Colegiul ține să menționeze că, nu există imprudență în cazul în care făptuitorul, cu toată diligența de care ar fi dat dovadă, nu putea să prevadă că acțiunea sau inacțiunea sa va crea ca rezultat moartea unei persoane. În cazul stabilirii că persoana nu putea să prevadă producerea rezultatului, va exista o faptă săvârșită fără vinovăție. Potrivit art. 20 Cod penal, în cazul în care persoana care a comis fapta nu își dădea seama sau nu trebuia și nici nu putea să înțeleagă caracterul prejudiciabil al faptelor sale, aceasta se consideră săvârșită fără vinovăție. În acest caz acțiunea persoanei trebuie să se datoreze unor împrejurări obiective imprevizibile de voința făptuitorului. În speță, a persistat o asemenea situație când la victima L. Lupușor a fost depistat sindromul CID, care se consideră o boală ascunsă, nu se poate de stabilit din ce cauză se dezvoltă acest sindrom și nu sunt șanse în țară de a stabili de la ce apare acest sindrom, sindromul CID nu poate fi preîntâmpinat. Iar profesorul V. Friptu în declarațiile sale a menționat că „...sunt cazuri ca după larascopie să apară complicații și probabil mai era ceva în organismul pacientei. Obiecții la acțiunile întreprinse de medicii centrului „Incomed” nu a avut, s-a făcut totul pentru salvarea pacientei, nu era limită în careva preparat, pacienta a fost examinată și de alți medici, posibil că după laparatomia efectuată s-a agravat starea pacientei”.

În lumina celor expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel prin care acțiunile inculpatului Vl. Baxan au fost reîncadrate în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, este prematură și neîntemeiată, din care considerent urmează a fi casată total.

Elocvent în acest sens este și practica CEDO (*cauza Chichlian și Ekindjian contra Franței din 1989*), unde Curtea a notat că instanța de apel se referă la o recalificare substanțială a acuzației, când inculpații au fost achitați de o infracțiune în conformitate cu legislația cu privire la valutele străine, aplicându-se articolul legii pertinente, apoi au fost condamnați în apel, aplicându-se un alt articol al aceluiași text, judecătorii de la Strasburg au considerat că faptele materiale întodeauna erau cunoscute inculpaților, dar nici o dovadă nu permitea să se presupună că ei fuseseră informați de autoritatea competentă despre recalificarea propusă, sau că pot fi condamnați de curtea de apel înaintea pronunțării

hotărârii. În speța dată, CEDO a constatat că, de către instanța de apel au fost încălcate drepturile inculpaților prevăzute în art. 6 par. 3 lit. (a și b) a Convenției Europene, deoarece a calificat faptele ca două infracțiuni distincte, spre deosebire de actul inițial al acuzării care se referea la o infracțiune unică, și inculpații au fost pedepsiți, condamnați pentru o infracțiune care nu i-a fost adusă la cunoștință, nu i-a fost înmînată învinuirea inculpaților, inculpații nu a fost informați cu privire la cealaltă faptă și că nu a avut nici timpul, nici înlesnirile necesare pentru a-și pregăti apărarea și ca nu s-a bucurat nici de prezumpția de nevinovăției.

De asemenea, în *cazul Pelissier si Sassi către Franței*, CEDO a constatat că, petiționarul a fost acuzat doar de faliment, dar condamnat pentru complicitate la faliment, și această speță CEDO la fel a stabilit o încălcare a paragrafului 3 al. art. 6 al Convenției din cauza diferenței între aceste două infracțiuni.

Colegiul Penal reține că, paragraful 3 al art. 6 CEDO cuprinde o listă de garanții procesuale ale acuzatului care într-un proces penal poate în consecință să nu satisfacă criteriile de echitate, chiar dacă sunt respectate garanțiile minimale, enunțate în art. 6 paragraf 3 CEDO, care prevede că *orice persoană acuzată de o infracțiune penale are dreptul de a fi informată, în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege și într-un mod detaliat, asupra naturii și acuzației împotriva sa, iar această dispoziție garantează că informația necesară să fie comunicată acuzatului și îi va fi transmisă la momentul acuzării sau la începutul procedurii* (încazul dat prin înaintarea ordonanței de modificare a învinuirii, ceea ce nu a fost făcut).

Din considerentele expuse, instanța de apel incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 149 alin. (1) Cod penal, astfel, încălcându-i drepturile și garanțiile procedurale garantate în lit. (a și b) ale paragrafului 3 al art. 6 CEDO.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs concluzionează că, instanța de fond corect a conchis că învinuirea adusă lui Vl. Baxan nu conține care reguli, metode, instrucțiuni au fost neglijate de inculpat, astfel, lipsind confirmarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, și anume: 1) *fapta prejudiciabilă* (elementul material), care ia forma acțiunii sau inacțiunii de încălcare a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale; 2) *urmările prejudiciabile* care se prezintă, în mod alternativ, ca vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății sau ca decesul victimei; 3) *legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.*

Elementul material al infracțiunii prevăzute la art. 213 Cod penal, este descris prin prisma unei dispoziții de blanchetă, care face trimitere la actele normative în care sunt prescrise regulile și metodele a căror respectare este obligatorie la acordarea asistenței medicale (legi, hotărâri, ordine, regulamente precum și standardele elaborate de către Ministerul Sănătății).

Fiind o normă ce reclamă completare, art. 213 Cod penal poate fi în legătură numai cu elemente complinitoare, avînd caracter de norme.

De aceea, este de menționat că regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale, încălcate de către făptuitor trebuie să aibă un caracter normativ, deci, să fie cuprinse în acte normative în vigoare, indiferent de organul eminent (Parlamentul, Guvernul, Ministerul Sănătății, etc).

La calificarea faptei în baza art. 213 Cod penal, este obligatorie stabilirea concretă a articolului sau punctului din cadrul actelor normative, care conțin regulile și metodele de acordare a asistenței medicale ce au fost încălcate.

Altfel zis, este necesar ca făptuitorul să aibă o datorie de îngrijire profesională de victimă, în a cărei exercitare a manifestat deficiențe ce au condus la îndeplinirea acestei datorii.

Învinuirea adusă lui Baxan Vladimir este neclară, din motiv că în rechizitoriu, acuzatorul de stat nu a făcut referire la nici un act cu caracter normativ care ar conține regulile sau metodele de acordare a asistenței medicale ce a fost încălcat.

Mai mult decît atît, din raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 98 din 03.07.2007 (f.d. 31, 35, vol. II) rezultă că norme speciale pentru asemenea situația descrisă în speță nu sunt, însă, există o *practică clinică* care este recunoscută în domeniu și care recomandă cum trebuie să se procedeze într-a astfel de situație.

Acest fapt este confirmat și prin declarațiile martorului Ghereg Anatolie, care fiind specialist principal al Ministerului Sănătății în domeniul endoscopiei și chirurgiei meniminvazivă, care a confirmat în ședința instanței de apel (f.d. 416-verso, vol. II), „*că careva norme speciale în aceste cazuri nu există, situația dată este o cauză foarte rară și se conduc de literatură, indicații care sînt în ele*”. Însăși acesta și-a expus opinia referitor la faptul că nu era nevoie de efectuat laparatomia în cazul pacientei L. Lupușor, aceasta fiind îndreptată spre salvarea pacientei, însă i-a agravat situația (f.d. 410- verso, vol. II).

Totodată, profesorul Friptu Valentin, care a efectuat laparatomia nu a negat posibilitatea acutizării stării pacientei în rezultatul acestei intervenții chirurgicale. Toți martorii, medicii interogați în instanțele judecătorești în calitate de martori, au confirmat că „laparatomia” este benefică în cazul lezării unui vas, întru stoparea hemoragiei, însă la pacienta Lupușor L. nu a fost depistată o sursă stabilă de hemoragie, ci „*plîngeau toate vasele*”.

În cazul dat, conform opiniei tuturor specialiștilor era necesară infuzia creoplasmei în cantități mari. Din motivul lipsei la centrul „Incomed” a cantității necesare de acest preparat sanguin, a fost luată hotărîrea în comisie, de a efectua tratamentul intensiv cu preparatele ce înlocuiesc sîngele, concomitent, fiind efectuată

transfuzia sîngelui proaspăt de la donatori. Doar după apariția posibilității reale de a efectua transfuzia creoplasmiei, s-a purces imediat la această procedură.

Instanța de fond corect a menționat că toate acțiunile postoperatorii de către Baxan Vladimir au fost întreprinse nu de unul singur ci cu consultarea comisiei de medici, iar lipsa preparatelor sanguine necesare la centrul „Incomed”, nu poate fi pusă în sarcina acestuia, responsabili întru asigurarea instituției medicale cu aceste preparate, cum rezultă din declarațiile martorilor Mitcov Dumitru, Vasin Alexandru, fiind medicul șef adjunct E. Jdanov și sora medicală E. Crăciun. Reieșind din faptul, că careva contraindicații pentru efectuarea laparoscopiei n-au existat, precum nu s-a depistat nici posibilitatea apariției sindromului CID, unde, VI. Baxan nu putea preveni necesitatea transfuziei preparatelor sanguine și respectiv nu-i poate fi pusă în sarcină ne luarea în considerație a lipsei acestora la institutia medicală.

Este declarativă și concluzia referitor la faptul neapelarii la timp a serviciul „AVIASAN”, deși, cert s-a confirmat solicitarea asistenței din partea medicilor centrului perenatal Bălți, inclusiv, a medicului Sajin M. - specialist în endoscopie chirurgicală (laparoscopie) și care, la acel moment, era de gardă la serviciul dat pe mun. Bălți.

Mai mult, din declarațiile inculpatului, confirmate și de martorii audiați, rezultă că specialiștii de la „AVIASAN” au fost contactați pentru consultații de mai multe ori, corectitudinea tratamentului postoperatoriu fiind confirmată de profesorul Friptu Valentin și medicul Chele Iurie.

Referitor la supravegherea clinică și monitorizarea în documentație a stării sănătății pacientei în perioada postoperatorie, aceasta nu a fost pusă la îndoială de către medicul legist Macrițchii Sergiu.

În urma celor relatate, Colegiul penal lărgit menționează că, nu a fost constată neglijența și erorile de conduită a medicului VI. Baxan în cadrul asistenței medicale acordate pacientei L. Lupușor, precum și legătura cauzală dintre acțiunile sau inacțiunile lui VI. Baxan și consecințele survenite, și anume decesul cet. L. Lupușor, nu a fost stabilită încălcarea personală de către VI. Baxan a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale definite în Legea privind ocrotirea sănătății nr. 411-XVIII din 28.03.1995 și în alte acte normative, precum și vinovăția imprudentă sub formă de neglijență personală din partea lui VI. Baxan la acordarea asistenței medicale care a cauzat decesul cet L. Lupușor, astfel, reeșind din împrejurările stabilite argumentele aduse în susținerea învinuirii lui VI. Baxan, nu servește la constatarea faptei infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal.

Reținînd cele invocate, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată, avînd în vedere că apelul neîntemeiat a fost admis, prin

casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe în privința lui Vladimir Baxan.

26. În conformitate cu art. 431, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Baxan Vladimir, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015, cu menținerea sentinței Judecătoriei Bălți din 18 martie 2008, prin care acesta a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la data **de 02 august 2016.**

Președinte:

Guzun Ion

Judecători:

Mardari Dumitru

Ghervas Maria

Pitic Mariana

Craiu Nicolae